

Balatonalmádi Város Alpolgármestere
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/542-411 Fax: 88/542-493
e-mail: polgarmester@balatonalmadi.hu

Szám:7/721-1/2022.

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2022. június 30-i ülésére

Tárgy: A helyi közösségi közlekedés lehetőségeinek megvizsgálása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 2022. évi munkatervében a jelen ülés napirendjére tűzte a helyi közösségi közlekedés lehetőségeinek megvizsgálását.

Nem előzmények nélküli Balatonalmában a helyi közösségi közlekedés gyakorlata, mert már az 1980-as években, a városi státuszt és a rendszerváltást megelőzően is volt autóbusz helyijárat a településen.

A rendszerváltással az önkormányzat hatáskörébe került a városi autóbusz-közlekedés viteldíjainak a megállapítása. A képviselő-testület az 1991. év februári ülésén tárgyalta első ízben a helyijárat viteldíjának kérdését. Már ekkor felmerült, hogy az akkor a helyi közösségi közlekedést ellátó Balaton Volán Vállalat 100-120 %-os viteldíjemelést, és 66 ezer forint támogatás megadását kezdeményezte, mivel ez a tevékenység jelentős veszteséget okozott a vállalatnak.

Ezt követően is rendszeresen felmerült a viteldíj és a támogatás emelésének kérdése. Legutoljára 1996. februári ülésén hozott döntést a képviselő-testület az autóbusz helyijárat ügyében, amikor is elutasította a Veszprémi Volán 611.000 forintos támogatási igényét, és ezzel megszűnt a helyi közösségi közlekedés.

A vásárolt bérletek és menetjegyek csekély száma, valamint az önkormányzat által lefolytatott utasszámlálás is azt támasztotta alá, hogy az akkori műszaki- szervezési feltételek között gazdaságilag rentábilisan nem működtethető a Balatonalmádiban a helyi autóbusz közlekedés.

Az önkormányzat célszerűbbnek látta a szociálisan rászoruló személyek támogatását a helyközi autóbusz járatokra érvényes bérletek vásárlásánál. Az önkormányzat kezdeményezésére módosult néhány helyközi járat útvonala és menetrendje annak

érdekében, hogy az egyes településrészek (Budatava – Almádi - Káptalanfüred) kapcsolata kedvezőbb legyen.

1996. februárját követően, és jelenleg is az állami tulajdonú közlekedési gazdasági társaság által működtetett helyközi autóbusszjáratok látják el a településen belül a közösségi közlekedési feladatokat.

Balatonalmádi Városi Önkormányzata Képviselő-testületének a 2019-2024 évekre szóló Gazdasági Programjának valamint ciklustervének B/6/e. pontja szerint „Az önkormányzat megvizsgálja a helyi tömegközlekedés kialakításának lehetőségét”. Erre tekintettel került be a Képviselő-testület 2022. évi munkatervébe a jelen napirend.

A napirendi kérdésnek aktualitást ad az, hogy az urbanizációs és szuburbanizációs folyamatok erősödésével a helyi és helyközi közösségi közlekedés megszervezése, illetve megfelelő biztosítása kulcsfontosságú feladat a városok és a szolgáltatást végző társaságok számára. A közlekedés meghatározó szerepet játszik a gazdaság növekedésében, versenyképességének javításában; a mobilitás biztosításával alapvetően hozzájárul a munkahelyek létrejöttéhez.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13.§ (1) bekezdés 18. pontja és az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállításról szóló 2012.évi XLI. törvény 4.§ (4) bekezdése szerint a **települési önkormányzat**, valamint önkormányzatok **társulásának önként vállalt feladata lehet** - a Fővárosban a Fővárosi Önkormányzat kötelező feladata -:

- a) **a helyi személyszállítás fejlesztésére vonatkozó** - az országos, a regionális és az elővárosi közforgalmú személyszállítással, az épített és természeti környezet védelme érdekében összehangolt, a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott - **konceptiók jóváhagyása, valamint azok végrehajtásának megszervezése,**
- b) **a gazdaság és a társadalom személyszállítási közszolgáltatások iránti igényének megállapítása, nyomon követése,**
- c) **a közszolgáltatások megszervezésével kapcsolatos intézményi és szabályozási keretek kialakítása, a helyi személyszállítási közszolgáltatások megszervezése, a közlekedési szolgáltató kiválasztása, a helyi személyszállítási közszolgáltatások - a személyszállítási közszolgáltatási szerződések megkötésével történő - megrendelése,**
- d) **a helyi közlekedés díjainak szerződés keretében történő megállapítása, a helyi személyszállítási közszolgáltatások bevételekkel nem fedezett indokolt költségeinek megtérítése, valamint a szolgáltatások teljesítésének ellenőrzése,**
- e) a település helyi közszolgáltatási személyszállítási szolgáltatásának ellátására vonatkozó **menetrendi konceptiók kidolgozása.**

Az Mötv. 10.§ (2) bekezdése lehetőséget biztosít a helyi önkormányzatnak, hogy figyelembe vegye a lakossági igényeket, és a hatáskörébe utalt kötelező feladatain túl önként vállalja a

helyi képviselő-testület, vagy a helyi népszavazás döntésével bármely olyan helyi közügy (Mötv. 4. §) önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe.

Elsődleges azonban a kötelező feladatok biztosítása, ezért az **Mötv. rögzíti, hogy az önként vállalt feladatok megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását. További korlát, hogy a fakultatív feladatok finanszírozása a saját bevételek, illetve az erre a célra biztosított külön források (például pályázaton nyert támogatás) terhére lehetséges.**

Az Mötv. 13. § (3) bekezdése értelmében a helyi közösségi közlekedési feladatellátás forrása helyi önkormányzatnál a helyi iparüzési adóból származó bevétel. Magyarország 2022. évi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény alapján csak a kötelezően ellátandó helyi közösségi közlekedési feladatellátást támogatja a központi költségvetés, korábban az önként vállalt feladatellátás is finanszírozott volt.

A helyi közösségi közlekedés során felmerült költségek megtérítése ekként kétféleképpen álló finanszírozási modell alapján történik, amelynek pillérjeit az utazók és a települési önkormányzat alkotják.

Az utazók nem csupán használói, hanem finanszírozói is a helyi közlekedésnek azáltal, hogy a szolgáltatást igénybe veszik, és annak díját megfizetik, bevételt generálva a szolgáltatóknak. Azonban a közlekedési szolgáltatók jogszabály alapján – a szociálisan rászorulóknak részére – kedvezményes és díjmentes személyszállítási tevékenységet kötelesek nyújtani. Ilyen esetben csak a teljes árú menetjegy vagy bérlet meghatározott százaléka kerül megfizetésre. A különbözetet az állam a szolgáltatóknak szociálpolitikai menetdíj támogatás formájában megtéríti.

A finanszírozás másik pillérét a települési önkormányzatok biztosítják, akik támogatást (ellentételezést) nyújtanak a helyi közösségi közlekedés fenntartásához. Ez voltaképpen a szolgáltatók közszolgáltatáson keletkezett veszteségeinek megtérítését jelenti. Ezért az, hogy egy települési önkormányzat milyen mértékben kell, hogy egy szolgáltató tevékenységéhez hozzájáruljon, jelzi a szolgáltatás költséghatékonyságát.

Az önkormányzat pénzügyi lehetőségei rövidtávon nem engedik meg, hogy a Képviselő-testület kötelezettséget vállaljon autóbusszal végzett menetrend szerinti helyi személyszállítási közszolgáltatás megszervezésére és fenntartására.

A helyi személyszállítási közszolgáltatás egy esetleges későbbi megszervezésének előkészítése érdekében a fent hivatkozott jogszabályi előírások szerinti, a helyi személyszállítás fejlesztésére vonatkozó koncepció kidolgozása valósítható meg.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Balatonalmádi, 2022. június 20.

Pandur Ferenc
alpolgármester

A döntés meghozatala **egyszerű** többséget igényel.

Az előterjesztést készítette: Zana András

Az előterjesztést tárgyalja: Humán Bizottság, Pénzügyi- és Gazdasági Bizottság

Határozati javaslat

Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének/2022. (...) önkormányzati határozata

a helyi közösségi közlekedés lehetőségeinek vizsgálatáról

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta A helyi közösségi közlekedés lehetőségeinek megvizsgálása ügyéről szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

1. megállapítja, hogy pénzügyi és támogatási feltételek jelenleg nem alkalmasak a helyi személyszállítás fejlesztésére;
2. az előterjesztésben leírtakat megismerve – a Gazdasági Program célkitűzésnek fenntartása mellett - jelenleg nem kíván további lépéseket tenni a helyi személyszállítás fejlesztése érdekében.

Felelős: Pandur Ferenc alpolgármester
Hivatali felelős: Településfejlesztési osztályvezető
Határidő: 2022. június 30.

Pandur Ferenc sk.
alpolgármester

dr. Gáspár-Fekete Judit
jegyző